

Pericopa Niṭavim-VaYelech - Avertizarea lui Moise: asimilarea duce la idolatrie și la abandonarea legământului cu Domnul [anul 5784]



Cartea Deuteronom conține mai ales discursul de despărțire a lui Moise de poporul Israel. Pericopa Niṭavim a fost spusă chiar în ziua dispariției lui, după cum ne învață Rași. Moise vorbește nu numai elitei, ci și poporului de rând – **toți**, după cum citim „Voi stați astăzi cu **toții** în fața Domnului Dumnezeului vostru, conducătorii triburilor voastre, bătrânii voștri și dregătorii voștri, fiecare bărbat din Israel” (Deuteronom 29:10). Puteam presupune că Moise va grăi cu această ocazie doar cuvinte de încurajare și binecuvântări, însă nu așa s-a petrecut. Pe lângă promisiunea de a răsplăti pentru conduită corectă, Moise atrage atenția poporului la asimilare. Chiar din primele versete ale pericopei sunt descrise cele trei etape ale asimilării:

1. Abandonare Torei „Poate există printre voi un bărbat sau o femeie, sau o familie sau un trib, a căror inimă se abate astăzi de a fi cu Domnul, Dumnezeul nostru” (Deuteronom 29:18)
2. Prin drumul idolatriei; „... mergând să slujească dumnezeilor acelor neamuri ... și au mers și au slujit altor dumnezei și li s-au prosternat” (Deuteronom 29: 17 și 26)
3. Abandonare totală a legământului cu Domnul Dumnezeu: „Pentru că au abandonat legământul Domnului, Dumnezeului părinților lor” (Deuteronom 29:25). În mare parte este vorba despre avertizări pe care Moise le-a spus în pericopa Ree: „Dacă fratele tău ... te vor ademini în secret spunând, hai să mergem să slujim pe alți dumnezei pe care nu i-ai cunoscut nici tu nici părinții tăi dintre dumnezeii popoarelor care sunt în jurul vostru apropiate de tine sau îndepărtate de tine” (Deuteronom 13:6-7).

Așadar, Moise alege ca în discursul său de despărțire să avertizeze poporul evreu, care se află cu un picior în țara făgăduinței asupra adoptării purtării locuitorilor țării. Concluzia este că marea îngrijorare nu vine de la războaiele care vor avea loc cu acești locuitori, ci de la primejdia de asimilare între ei. Toate acestea în ciuda faptului că aceea generație a fost martoră la marile minuni odată cu ieșirea din Egipt, în evenimentul de la Muntele Sinai și din perioada mersului în deșert. Cu toate acestea, ea nu este ocrotită de influențe radicale ale locuitorilor din Canaan asupra lor.

În istorie

De-a lungul istoriei noi cunoaștem nenumărate cazuri de convertire, în primul rând la catolicism, mai puțini la

protestanți și ortodocși sau la islam. Unii dintre ei au făcut mult rău poporului evreu exilat. Vom aminti aici câțiva. Primul este în sec. 13 în Franța călugărul franciscan Nicolas Dodin, un evreu extrem de învățat care s-a convertit la catolicism, El a tradus o mare parte a Talmudului și a trimis papei Gregorius IX o „petiție” despre aberațiile din Talmud și jignirile la adresa creștinilor. Rezultatul a fost o dispută la Paris în 1240 despre Talmud între rabini evrei și creștini reprezentați de Dodin. După falsificarea rezultatului au fost arse peste o mie de cărți evreiești, mai ales Talmud. Să nu uităm, toate erau manuscrise, deoarece tiparul încă nu exista. Mai târziu evenimentul s-a repetat și în alte locuri.

Printre autorii manifestului de bază al antisemitismului „Protocoalele înțelepților din Sion” se află și câțiva evrei convertiți. Unul dintre ei este Yaakov Brafman, un evreu rus care s-a convertit pentru a avansa în carieră și a devenit turnător la *Oharna*, serviciul secret țarist. Printre altele, el a publicat în anul 1869 cartea Hakahal (Publicul), care a devenit una din cărțile de bază ale antisemitismului „teoretic”, inclusiv cel românesc ca și cel nazist. Cartea este o falsificare grandioasă a registrelor comunității evreiești din orașul Minsk, Bielorus. Alt convertit evreu antisemit notoriu a fost sârbul Frederick Millingen, cunoscut sub pseudonimul Osman Bey.

Însă au fost și convertiți care fuseseră convertiți de părinți și care s-au lăudat cu originea lor. Cel mai evident este probabil Benjamin Disraeli, prim ministru al Britaniei de două ori, pe care tatăl său l-a convertit când avea 13 ani. În aceeași categorie îl putem adăuga și pe Karl Marx, inițiatorul teoriei comuniste, al cărui părinți evrei s-au convertit înaintea nașterii lui. Unii cercetători susțin că moștenirea lui iudaică se reflectă în viziunea lui morală și în filosofia sa materialistă.

Unii evrei au fost siliți să se convertească. Cele mai cunoscute cazuri sunt miile de evrei din Spania și Portugalia dinaintea exilării din 1492 și al evreilor din Etiopia.

Asimilația în sec. 21

Primul pas a fost „doborârea zidurilor ghetoului” aplicate de Napoleon prin regulile de emancipație ale evreilor stabilite de el. În paralel, mișcarea numită *haskala*, iluminismul, prin care mulți evrei s-au secularizat și au venit în contact cu neevrei au dus la un val de convertiri. De asemenea diferite ideologii sociale noi, ca umanismul, naționalismul și socialismul au contribuit la negarea existenței unei divinități. Iar la sfârșit și înaintarea lumii științifice a declarat conflict credințelor. Poate mai mult ca orice, teoria evoluției a lui Charles Darwin a contribuit la acest proces.

Astăzi, cam jumătate din evreii în lume sunt în primejdie de dispariție, din cauza asimilării intense. [Din păcate, avertizarea lui Moise înaintea dispariției sale, este astăzi mai actuală ca oricând.](#)